

Fascinerende fossielen - Van dinosaurus tot reuzenalk: 50 verdwenen werelden

Bram Langeveld, 2024

KNNV Uitgeverij, 264 pagina's. Prijs € 32,50.

ISBN 9789050119443

Verkrijgbaar in de boekhandel en <https://knnvuitgeverij.nl/artikel/fascinerende-fossielen.html>

‘Waar komen we vandaan? Waar gaan we heen?’ Zo neemt Bram Langeveld ons mee in het boek Fascinerende fossielen in een reis langs 50 bijzondere Nederlandse fossielen.

Het boek is verdeeld in drie delen. Het eerste deel geeft een mooie en heldere inleiding over fossielen. Wat zijn fossielen precies? Ze bieden een blik op verdwenen leven. Ook krijgt de lezer een beeld over determineren en reconstrueren, de geologische tijd en evolutie en extinctie. Er wordt een mooi beeld gegeven hoe Nederland er uit zag vanaf het Cambrium tot in het Kwartair. Heel nuttige

informatie voor de lezer die nog wat minder bekend is met de materie. Ook geeft Bram een mooi compliment aan de hobbymatige fossielenverzamelaar. Ze zijn cruciaal voor het nationaal paleontologisch erfgoed. Veel bijzondere gevonden fossielen en ook de meeste stukken die in het boek worden besproken zijn gevonden door deze citizen scientists alvorens ze zijn opgenomen in een museum collectie. Dit lijkt me weer een mooie motivatie voor ons als WTKG lid om daar een bijdrage aan te blijven leveren.

Het tweede deel gaat over 49 fossielen en één steen van 33 verschillende Nederlandse vindplaatsen. Van een half miljard jaar oud stuk Buizenzandsteen tot vrij recent materiaal. Elk hoofdstuk start met een prachtige situatieschets die je mee neemt naar het leven van toen. Een greep van de fossielen die op deze manier worden besproken zijn de Adelaarsrog (*Myliobatidae*) van het strand van Cadzand-Bad, de Zwinkokkel (*Venericor planicosta* (Lamarck, 1801) de Tapir *Tapirus arvernensis* Croizet & Jobert, 1928 van de 2e Maasvlakte. Van de Kaloot bij Borssele komen de brachiopode *Pliothyryna sowerbyana* (Nyst, 1843) en de typische *Euroscaphella lamberti* (Sowerby, 1816) aan bod. Van de locatie Mill-Langenboom wordt er verteld over de *Chalicotherium* sp. en de driehoekige *Carinatarte trigonata* (Nyst, 1881). Maar ook het verhaal over de tepelhoren *Oichnus paraboloides* Bromley, 1981 die dacht in een otoliet van de kabeljauwachtige *Doyenneichthys verticalis* (Gaemers & Schwarzhans, 1973) te Mill-Langenboom een maaltijd te zien en het stuk over de ijstijdaasvliegen *Protophormia terraenovae* Robineau-Desvoidy, 1830 in de mammoetkop (*Mammuthus primigenius* (Blumenbach, 1799)) van de 2e Maasvlakte zijn mooie voorbeelden over hoe een fossiel vandaag de dag nog een verhaal kan vertellen.

Ook de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie komt in het boek met een regelmaat voorbij. Er worden diverse relevante artikelen uit Afzettingen en Cainozoic Research aangehaald en de vereniging komt helemaal mooi in beeld in de hoofdstukken over fossielen van Miste. *Xenophora burdigalensis* (Grateloup, 1847) en *Stephanophyllia nysti* Milne Edwards & Haime, 1851 worden specifiek in het zonnetje gezet en daarbij worden er foto's getoond van zowel de Miste actie van de WTKG met diverse leden herkenbaar in beeld in september 2013 en een beeld van het determineren van de fossielen tijdens de WTKG bijeenkomst op 1 november 2014 in het Oertijdmuseum. Ook voor de excursie gangers naar de Staringgroeve waar de WTKG excursies naar organiseert zien herkenning in het hoofdstuk over de 'Twentekreeft' *Glypheopsis tubantiensis* Becker *et al.*, 2021.

In het laatste deel van het boek neemt de auteur u mee in het zelf fossielen zoeken en vooral wat er mee gedaan moet worden na het vinden om het wetenschappelijk bruikbaar te houden. Ook daar wordt weer mooie reclame gemaakt voor lidmaatschap van onze Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie voor toegang tot kennis en informatie en mooie excursies.

Kortom een feest van herkenning voor de Nederlandse fossielenliefhebber met net dat beetje extra context over het fossiel op de kenmerkende enthousiaste manier van vertellen van Bram. Aanrader om toe te voegen aan uw boekenkast.

Gerard Verweij, e-mail: webmaster@wtkg.org